

**UCHWAŁA NR 335/LI/2023
RADY GMINY MIEDŹNO**

z dnia 28 lipca 2023 r.

w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miedźno na lata 2023 – 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 447 z późn. zm.), **Rada Gminy Miedźno**

uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala i przyjmuje się do realizacji „Program Wspierania Rodziny w Gminie Miedźno na lata 2023-2025” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Miedźno

Zdzisław Bęben

Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU	4
Dane demograficzne	4
Problemy w obszarze pomocy społecznej.....	5
Ubóstwo	8
Bezrobocie	9
Długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność	9
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.....	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa.....	12
Przemoc domowa.....	13
Alkoholizm	13
Zasoby instytucjonalne i społeczne gminy Miedźno wspierające rodzinę i dziecko	14
CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ	15
Koordynator i Realizatorzy Programu.....	19
Adresaci Programu.....	20
Rezultaty Programu.....	20
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	22
MONITORING I EWALUACJA	22
SPIS TABEL.....	23
SPIS WYKRESÓW.....	23

WSTĘP

W prawidłowo funkcjonującej rodzinie dziecko poznaje właściwe wartości i przygotowuje się do pełnienia ról społecznych. Niestety w dzisiejszych trudnych czasach rodzina narażona jest na szereg negatywnych zjawisk, które wpływają w większym lub mniejszym stopniu na jej dezorganizację. Wzrost bezdomności, zakresu ubóstwa społecznego oraz patologii społecznej stwarza zagrożenie dla funkcjonalności rodziny. Co za tym idzie, dysfunkcyjny dom rodzinny stanowi źródło frustracji, co w konsekwencji może zaburzać jego rozwój biopsychiczny i społeczny. Dysfunkcyjność w tym aspekcie może obejmować niepowodzenia w realizacji zadań wychowawczych, kryzys małżeński oraz niepowodzenia związane z niezaspokajaniem potrzeb dziecka.

Zasady i formy wspierania rodzin przeżywających trudności w spełnianiu swoich funkcji, borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi określone zostały w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na mocy art. 3 ust.1 tej ustawy obowiązek wspierania rodzin z problemami spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025 jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miedźno na lata 2023-2030 i określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny. Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025 powstał w oparciu o diagnozę problemów rodzin z terenu gmin.

PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025 realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej;
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów;
- ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej.

Dane demograficzne

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2021 r. Gmina Miedźno liczyła 7 434 mieszkańców z czego 50,69% stanowią kobiety (3 768), a 49,31% mężczyźni (3 666). Na przestrzeni lat 2017-2021 liczba mieszkańców zmalała o 1,63%.

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Miedźno w latach 2017-2021

Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Kobiety	Mężczyźni
rok 2017	7 557 osób	3 832 kobiety	3 725 mężczyzn
rok 2018	7 567 osób	3 831 kobiet	3 736 mężczyzn
rok 2019	7 548 osób	3 812 kobiety	3 736 mężczyzn
rok 2020	7 476 osób	3 777 kobiet	3 699 mężczyzn
rok 2021	7 434 osoby	3 768 kobiet	3 666 mężczyzn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gminę Miedźno charakteryzuje ujemny przyrost naturalny, który na koniec 2021 roku wynosił -34. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -4,56 na 1000 mieszkańców. Uściślając, w 2021 roku w gminie odnotowano 66 urodzeń dzieci, w tym 28 dziewczynek i 38 chłopców. W tym samym czasie doszło do 100 zgonów, co odpowiada 13,42 zgonom na 1000 mieszkańców.

Problemy w obszarze pomocy społecznej

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEDŹNIE

Zadania pomocy społecznej w gminie wykonuje ośrodek pomocy społecznej w gminie Miedźno. Realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, kieruje się ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę, natomiast wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, kieruje się ustaleniami Wójta. GOPS koordynuje realizację strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Z danych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie wynika, iż na przestrzeni lat 2019-2021 zmalała ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające ze świadczeń GOPS	rok 2019	84 rodziny
	rok 2020	67 rodzin
	rok 2021	63 rodziny
liczba osób w rodzinach	rok 2019	173 osoby
	rok 2020	128 osób
	rok 2021	106 osób
	rok 2019	6 rodzin

rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	rok 2020	3 rodziny
	rok 2021	2 rodziny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Najczęstszą formą udzielanej pomocy były świadczenia pieniężne lub niepieniężne. Spośród świadczeń pieniężnych w roku 2021 najwyższą kwotę wypłacono w ramach zasiłków stałych. Pomocą w formie świadczenia jakim jest zasiłek stały objętych zostało 20 osób niezdolnych do pracy ze względu na wiek lub niepełnosprawność.

Drugą pod względem wielkości grupą świadczenia pieniężnego wypłaconego przez GOPS były zasiłki celowe. Przyznawane były w szczególnie uzasadnionych sytuacjach osobom bezrobotnym, chorym, niepełnosprawnym, rodzinom wielodzietnym, szczególnie z przeznaczeniem na zakup opału, leków i żywności oraz dopłaty do posiłków. Trzecią grupę świadczeń pieniężnych stanowiły zasiłki okresowe. Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej w roku 2021 związane były głównie z pomocą w zakresie udzielania schronienia, opłacenia pobytu w domach pomocy społecznej oraz świadczenia usług opiekuńczych.

Oddzielną niepieniężną formą wsparcia z pomocy społecznej jest „praca socjalna”. Celem pracy socjalnej jest wspieranie lub wywoływanie zmiany funkcjonowania osoby i rodziny, zmiany otoczenia oraz wzmocnienia potencjału osób do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych.

Tabela 3. Rodzaje świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych

Rodzaje pomocy	Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń
świadczenia pieniężne	rok 2019	145 osób	72 świadczenia
	rok 2020	110 osób	60 świadczeń
	rok 2021	82 osoby	52 świadczenia
świadczenia niepieniężne	rok 2019	84 osoby	42 świadczenia
	rok 2020	48 osób	24 świadczenia
	rok 2021	33 osoby	12 świadczeń
pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	rok 2019	125 osób	65 świadczeń
	rok 2020	123 osoby	66 świadczeń

	rok 2021	54 osoby	23 świadczenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie.

Analiza powodów udzielania pomocy społecznej pozwala na wskazanie, że w 2021 roku kluczowymi przyczynami korzystania ze wsparcia była niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba, jak również bezrobocie. Należy zauważyć, że w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja.

Tabela 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu:

Powody przyznawania pomocy społecznej	Rok	Liczba rodzin
niepełnosprawność	Rok 2019	29 rodzin
	Rok 2020	32 rodziny
	Rok 2021	31 rodzin
bezrobocie	Rok 2019	37 rodzin
	Rok 2020	29 rodzin
	Rok 2021	23 rodziny
ubóstwo	Rok 2019	9 rodzin
	Rok 2020	5 rodzin
	Rok 2021	1 rodzina
bezzradności opiek. wych.	Rok 2019	31 rodzin
	Rok 2020	7 rodzin
	Rok 2021	2 rodziny
długotrwała lub ciężka choroba	Rok 2019	44 rodziny
	Rok 2020	20 rodzin
	Rok 2021	25 rodzin
przemoc domowa	Rok 2019	0 rodzin
	Rok 2020	0 rodzin
	Rok 2021	1 rodzina
Potrzeba ochrony macierzyństwa	Rok 2019	4 rodziny
	Rok 2020	4 rodziny
	Rok 2021	5 rodzin

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2021 r. realizował Rządowy Program tj. „Posiłek w szkole i w domu”, Karta Dużej Rodziny. W ramach Programu „Posiłek w szkole i domu” wypłacono 67 świadczeń. Inną formą pomocy realizowaną w ramach Programu było dożywianie uczniów w szkołach. Dożywianiem objęto 9 uczniów.

W 2021 roku 21 rodzinom wydano 69 Kart Dużej Rodziny. Program Karta Dużej Rodziny (KDR) to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych.

Odrębny rodzaj działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiły działania z zakresu polityki rodzinnej, którą realizował Zespół Świadczeń ds. Rodziny. W ramach wydatków przeznaczonych na politykę prorodzinną największą kwotę przeznaczono na realizację świadczenia wychowawczego (500+). Wypłacono 16 141 świadczeń. Drugim świadczeniem pod względem wysokości poniesionych środków w 2021 roku to świadczenia rodzinne. Świadczenia rodzinne w 2021 roku uzyskało 310 rodzin. Trzecim świadczeniem realizowanym w Zespole Świadczeń ds. Rodziny był fundusz alimentacyjny. W 2021 roku wypłacono 119 świadczeń.

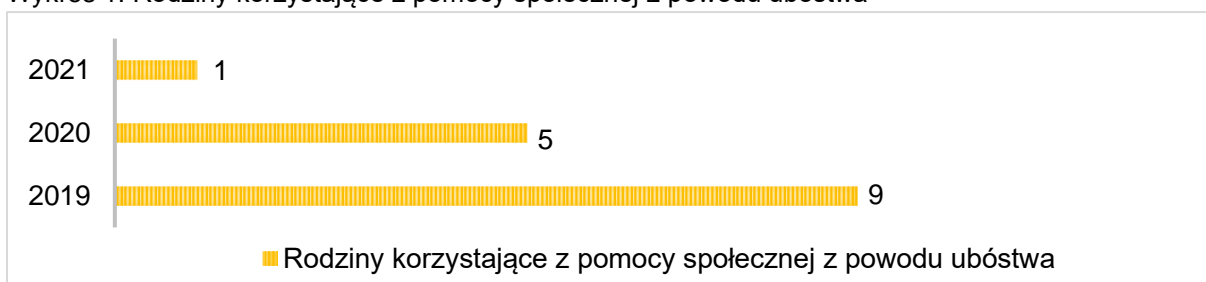
W 2021 roku, ze względu na zmianę przepisów prawa Ośrodek zaprzestał wypłacania jednorazowych świadczeń z Rządowego Program „Dobry Start”, a w czerwcu 2022 roku wypłacania świadczenia wychowawczego (500+). Zadania te przejął od gmin Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Ubóstwo

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie w 2021 r. współpracował z Częstochowskim Bankiem Żywności. „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020” był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach „Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym”. Dystrybucją żywności zajmowali się pracownicy socjalni. W ramach Programu Operacyjnego „Pomoc żywnościowa na lata 2014-2020 roku skorzystało 76 rodzin z terenu Gminy Miedźno, łącznie wydano 1116 paczek żywnościowych.

Zgodnie z danymi GOPS w Miedźnie, na przestrzeni lat 2019-2021 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa zmalała.

Wykres 1. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

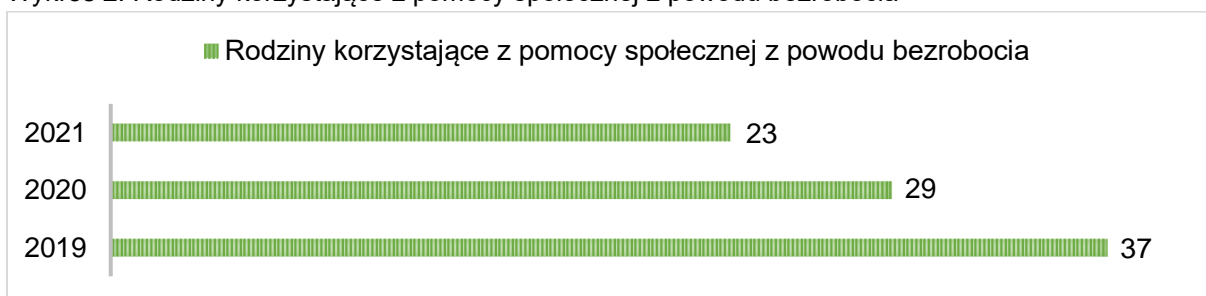
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Bezrobocie

Zgodnie z danymi GUS, w 2021 roku w Gminie Miedźno zarejestrowanych było 249 osób bezrobotnych, w tym: 143 kobiety oraz 106 mężczyzn. Na przestrzeni lat 2019-2021 zmalała ogólna liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie.

Zgodnie z danymi GOPS w Miedźnie, na przestrzeni lat 2019-2021 zmalała liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.

Wykres 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu bezrobocia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność

Zgodnie z danymi GOPS w Miedźnie, na przestrzeni lat 2019-2021 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności utrzymuje się na zbliżonym poziomie, natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2019 roku była najwyższa.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby

Źródło: opracowanie własne na podstawie GOPS w Miedźnie

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Praca z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze jest procesem złożonym i wymaga wielostronnego zaangażowania. Poniżej zostały zaprezentowane działania prowadzone na rzecz rodziny i dziecka prowadzone przez gminę Miedźno oraz powiat kłobucki.

Gmina Miedźno:

- profilaktyka wspierająca rodziny,
- świadczenia materialne i rzeczowe,
- asystent rodziny - w 2022 roku asystent rodziny pracował z trzema rodzinami,
- realizacja programów profilaktycznych oraz edukacyjnych w szkołach.

Powiat kłobucki:

- polityka prorodzinna,
- świadczenia integracyjne,
- piecza zastępcza,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- interwencja kryzysowa, mediacje rodzinne oraz grupy wsparcia,

- specjalistyczne wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne,
- zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym wykonywane przez kuratorów sądowych,
- przeciwdziałanie przestępczości wśród dzieci i młodzieży.

Na przestrzeni lat 2019-2020 tylko jedno dziecko przebywało w rodzinie zastępczej, natomiast w 2021 roku jedno dziecko powróciło do rodziny biologicznej.

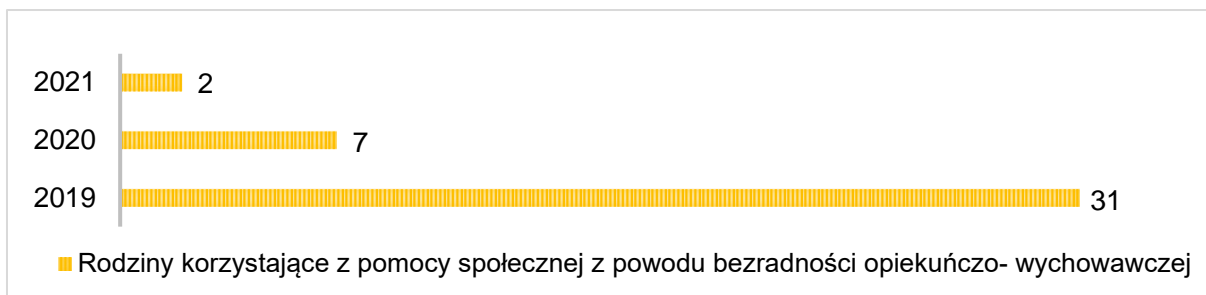
Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2019-2021

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2019-2021	
Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	
rok 2019	0 dzieci
rok 2020	0 dzieci
rok 2021	0 dzieci
Liczba dzieci z terenu gminy przebywających w rodzinach zastępczych	
rok 2019	1 dziecko
rok 2020	1 dziecko
rok 2021	0 dzieci
Liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z terenu gminy	
rok 2019	1 rodzina
rok 2020	1 rodzina
rok 2021	0 rodzin
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	
rok 2019	0 dzieci
rok 2020	0 dzieci
rok 2021	1 dziecko

Źródło: PCPR

Analizując szczegółowe dane GOPS w Miedźnie można zauważyć, iż liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w roku 2021 była najniższa.

Wykres 5. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej

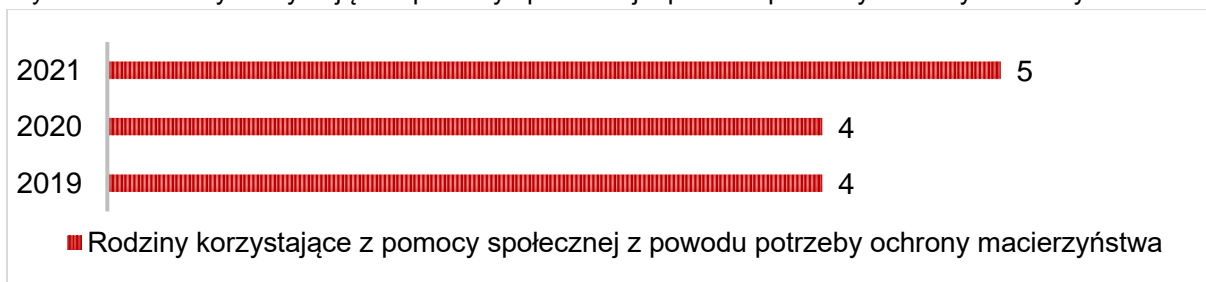

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Zgodnie z danymi GOPS w Miedźnie, na przestrzeni lat 2019-2021 nieco wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa.

Wykres 6. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Przemoc domowa

Analizując dane przekazane przez GOPS w Miedźnie można zauważyć, iż na przestrzeni lat 2019-2021 zmalała liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.

Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2019: 28 rodzin, w tym: 29 dzieci,
- rok 2020: 32 rodziny, w tym: 25 dzieci,
- rok 2021: 19 rodzin, w tym: 20 dzieci.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” była najwyższa w 2020 roku. Jak wynika z poniższych danych osobami doznającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety i dzieci.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2019: 28 rodzin,
- rok 2020: 32 rodziny,
- rok 2021: 19 rodzin.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” (ogółem):

- rok 2019: 17 zakończonych procedur,
- rok 2020: 26 zakończonych procedur,
- rok 2021: 10 zakończonych procedur.

W roku 2019 i 2020 z pomocy społecznej nie korzystała żadna rodzina dotknięta problemem przemocy, natomiast w 2021 roku tylko jedna rodzina korzystała z pomocy społecznej z tego powodu.

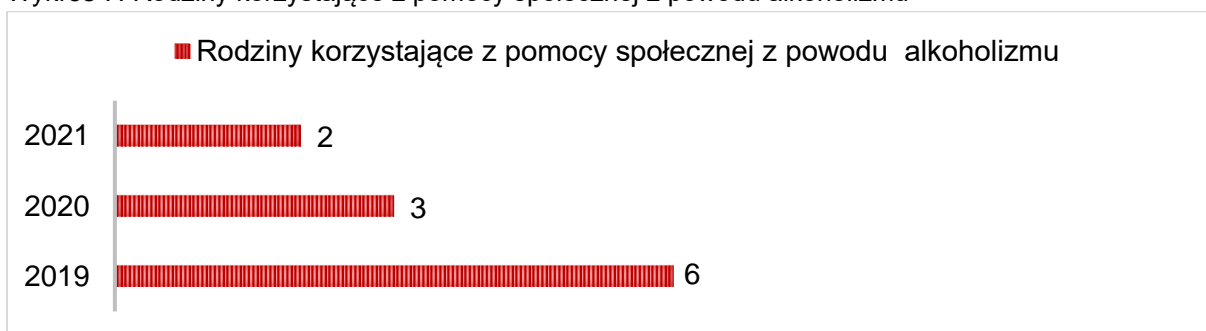
Alkoholizm

Dzieci z rodziny z problemem alkoholowym doświadczają wielu traumatycznych przeżyć. W rodzinie alkoholowej występują często niedobory środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, bardzo ograniczone są możliwości zaspokajania potrzeb wyższego rzędu. W rodzinie dominuje atmosfera niepokoju, napięcia, niepewności

i lęku. Dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem często przedwcześnie wchodzą w rolę dorosłych. Czują się inne, gorsze od rówieśników, nierzadko doświadczają przemocy. Bardzo często doświadczenie życia w rodzinie z problemem alkoholowym pozostawia w nich piętno na całe życie.

Zgodnie z danymi GOPS w Miedźnie, na przestrzeni lat 2019-2021 zmalała liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.

Wykres 7. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Miedźnie

Zasoby instytucjonalne i społeczne gminy Miedźno wspierające rodzinę i dziecko

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny na terenie gminy Miedźno:

- Urząd Gminy Miedźno,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie,
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miedźno,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjno-Interwencyjny przy GKRPA w Miedźnie,
- Placówki oświatowe działające na terenie gminy,
- Placówki służby zdrowia obsługujące mieszkańców z terenu gminy,
- Gminny Ośrodek Kultury w Miedźnie oraz Biblioteka Publiczna w Miedźnie,
- Kościoły parafialne oraz organizacje pozarządowe z terenu gminy.

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny spoza terenu gminy Miedźno:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku,
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Kłobucku,
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Terenowym Komitecie Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku,
- Sąd Rejonowy w Częstochowie – Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Kuratorzy sądowi,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku,
- Komenda Powiatowa Policji w Kłobucku.

CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem głównym Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Wypełnienie takiej misji wymaga wdrożenia celów strategicznych wraz z kierunkami działań. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej.

CEL STRATEGICZNY 1 - Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych			
Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
Zapewnienie wsparcia asystentów rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	GOPS	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	2023-2025 działanie ciągłe
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/ rodzin dysfunkcyjnych	GOPS	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	2023-2025 działanie ciągłe

Praca socjalna w rodzinach wychowujących dzieci polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	GOPS	Liczba osób objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	2023-2025 działanie ciągłe
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi w celu wypracowania wspólnych działań	UG, GOPS	Liczba i rodzaj działań	2023-2025 działanie ciągłe
Udzielanie wsparcia rodzinom będącym w ciężkiej sytuacji materialnej z sytemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	GOPS	Liczba rodzin, które zostały objęte wsparciem z sytemu pomocy społecznej	2023-2025 działanie ciągłe
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy	GOPS, PUP	Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia	2023-2025 działanie cykliczne
Analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	GOPS	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	2023-2025 działanie ciągłe

CEL STRATEGICZNY 2 - Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodziny

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	GOPS	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą materialną oraz rzeczową	2023-2025 działanie ciągłe
Objęcie dożywianiem dzieci tego wymagających	GOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci korzystających z darmowych posiłków w szkole	2023-2025 działanie ciągłe
Zabezpieczanie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce wychowawczej, regionalnych placówkach terapeutycznych lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	UG, GOPS	Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	2023-2025 działanie ciągłe
Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz sytuacji niepowodzeń położniczych	GOPS	Liczba beneficjentów pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa	2023-2025 działanie ciągłe
Monitorowanie sytuacji osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	UG, GOPS	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	2023-2025 działanie ciągłe

Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Placówki oświatowe, GOK, kluby sportowe	Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach	2023-2025 działanie cykliczne

CEL STRATEGICZNY 3 - Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji	GOPS, GKRPA, ZI	Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących	2023-2025 działanie ciągłe
Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	GOPS, GKRPA, Punkt Konsultacyjny	Liczba rodzin korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego	2023-2025 działanie ciągłe
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	GKRPA	Liczba wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe	2023-2025 działanie ciągłe
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy domowej	GOPS, ZI, Policja	Liczba założonych Niebieskich Kart	2023-2025 działanie ciągłe
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	GOPS, GKRPA, psycholodzy, terapeuci	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych	2023-2025 działanie ciągłe
Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny pracowników socjalnych	GOPS	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacje	2023-2025 działanie cykliczne

poprzez udział w kursach szkoleniach, warsztatach, konferencjach			
Zwiększanie kompetencji pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej	GOPS, GKRPA, ZI	Liczba szkoleń	2023-2025 działanie cykliczne
Realizowanie programów profilaktyczno- edukacyjnych w szkołach	GKRPA, placówki oświatowe	Liczba działań w szkołach	2023-2025 działanie cykliczne
Udzielanie informacji w zakresie dostępu do instrumentów polityki na rzecz rodziny	UG, GOPS	Liczba przekazów informujących o miejscach pomocy	2023-2025 działanie cykliczne

Koordynator i Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urząd Gminy Miedźno;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miedźno;
- Sąd Rejonowy w Częstochowie - Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku;
- Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Kłobucku;
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy Terenowym Komitecie Ochrony Praw Dziecka w Kłobucku;
- Komenda Powiatowa w Kłobucku;
- Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku;

- Gminny Ośrodek Kultury w Miedźnie oraz Biblioteka Publiczna w Miedźnie;
- Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Miedźno;
- Placówki służby zdrowia z terenu gminy Miedźno;
- Organizacje pozarządowe.

Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Miedźno wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego. Odbiorcami programu są również rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu. W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo;
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym;
- rodzin dotkniętych: uzależnieniami i przemocą, problemem bezrobocia, problemem długotrwałej choroby oraz niepełnosprawnością;
- przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach.

Rezultaty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami,
- podniesienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych,
- rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program będzie finansowany ze środków własnych pochodzących z budżetu Gminy, z budżetu państwa oraz z potencjalnych dotacji unijnych.

Przewiduje się również aplikowanie o środki ze źródeł zewnętrznych takich jak Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, czy też inne projekty skierowane na wsparcie dziecka i rodziny.

Źródła finansowania zadań realizowanych przez Gminę Miedźno i jej jednostki na 2023 rok zostały określone w uchwale budżetowej na 2023 rok. Wydatki poniesione na realizację zadań w 2023 roku będą podstawą do określenia rzeczywistych kosztów i zaplanowania budżetu na lata 2024–2025.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja działań w ramach Programu będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnie. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, a w razie potrzeby podjęcie działań korygujących oraz planowanie dalszych działań w zakresie wspierania rodziny. Podmioty lokalnego systemu wsparcia rodziny będą przekazywać informacje z realizacji własnych zadań zawartych w Programie .

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny będzie corocznie przedkładane Wójtowi Gminy Miedźno oraz Radzie Gminy Miedźno w terminie do 31 marca każdego roku.

Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów strategicznych poprzez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia oraz ocena ich skuteczności. Efektem ewaluacji będą wnioski do ewentualnej weryfikacji Programu oraz podjęcia działań korygujących. Program Wspierania Rodziny Gminy Miedźno na lata 2023-2025 stanowi interdyscyplinarną strategię działań mających na celu wsparcie rodzin w wypełnianiu ich funkcji.

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba mieszkańców gminy Miedźno w latach 2017-2021	4
Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	5
Tabela 3. Rodzaje świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych ..	6
Tabela 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu:.....	7
Tabela 5. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo- wychowawczych w latach 2019-2021	11

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	9
Wykres 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	9
Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	10
Wykres 4. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby.....	10
Wykres 5. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu bezradności opiekuńczo- wychowawczej.....	11
Wykres 6. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa	12
Wykres 7. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.....	14